

רק חילה בעברית

אחת, שְׁתַּיִם,
שלוש, אַרְבַּע,
חמש

סופרים נכון

מאת ישראל ליכטמן

חומרי לימוד לחידון

אלוף השפה העברית

תכנית עירונית לעידוד וטיפוח השפה העברית

אשדוד

סופרים נכון

מאת ישראל לינטמן

זוה סתם סופר

אַחַת, שְׁתַּיִם,
שְׁלוֹשׁ, אַרְבַּע,
חֲמִישׁ

סופר = מונה

זוה סופר סת"ם

סת"מ = ספרי תורה, תפילין, מזוזות ומגילות

כאשר סופרים סתם, ללא תוספת של שם עצם כלשהו, במשחק מחבואים, למשל, סופרים בצורת נקבה: **אַחַת,**

חֲמִישׁ, שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה.

וכך, בית מס' **שתיים**, אוטובוס מס' **יש**, קו **שמונה**.

גם בתרגילי חשבון משתמשים בלשון נקבה:

אַרְבַּע + תשע = שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה.

שָׁלֹשׁ x יש = נְמוֹנָה עֶשְׂרֵה.

גם כשמדובר במספר עמוד בספר,

נשתמש בלשון **נקבה**:

עמוד מספר **שְׁתַּיִם**, שורה מספר **אַחַת עֶשְׂרֵה.**

אַחַת, שְׁתַּיִם,
שְׁלוֹשׁ, אַרְבַּע,
חֲמִישׁ

מספר מונה – סופר את שמות העצם אליהם הוא מצטרף.

2

שם עצם בזכר

מונים בזכר: **שָׁבַעַה** ימים, **שָׁמוֹנָה** ספרים, **שְׁשָׁה** עָשָׂר פרקים,
עָשָׂרִים וְאַרְבָּעָה ילדים.

שם עצם בנקבה

מונים בנקבה: **שְׁלוֹשׁ** בנות, **עָשָׂר** תחנות,
שְׁמוֹנֶה עָשָׂר חולצות, **שְׁלוֹשִׁים וְתֵשַׁע** מפות.

בין המספרים 2 - 10 נציין את העצם תמיד ברבים

3

חֲמֵשֶׁה שקלים, ולא **חֲמֵשֶׁה שקל**
תֵּשַׁעַה אחוזים ולא **תֵּשַׁעַה אחוז** וכו'.

ממספר 11 ומעלה ניתן לציין את שם העצם הספור,

4

הן בצורת יחיד והן ברבים:
שְׁלֹשָׁה עָשָׂר ילד או **שְׁלֹשָׁה עָשָׂר ילדים**.

מספר סידורי - מציין את מקומו של דבר בתוך סידרה כלשהי:

5

עמוד **שְׁנַי** בספר, החודש **השמיני** בשנה,

הצגה **ראשונה** מתוך שתיים,

מהדורה **שְׁנִיָּה** (מתוך ...) וכו'.

חֲמֵשֶׁה
שקלים

סיכום:

ספירת עצמים ומספרים סידוריים בזכר ונקבה:

מספר סידורי בנקבה	מספר סידורי בזכר	נקבה - בנפרד	זכר - בנפרד
ראשונה קבוצה ראשונה	ראשון יום ראשון	אֶחָת ילדה אחת	אֶחָד ילד אחד
שניה	שני	שְׁתַּיִם	שְׁנַיִם
שלישית	שלישי	שְׁלוֹשׁ ילדות	שְׁלוֹשָׁה ילדים
רביעית	רביעי	אַרְבַּע אימהות	אַרְבָּעָה בנים
חמישית	חמישי	חֲמֵשׁ שורות	חֲמֵשָׁה חומשים
שישית	שישי	שֵׁשׁ חולצות	שֵׁשָׁה ספרים
שביעית	שביעי	שִׁבְעַת מחברות	שִׁבְעָה ימים
שמינית	שמיני	שְׁמוֹנָה סוכריות	שְׁמוֹנָה חודשים
תשיעית	תשיעי	תֵּשְׁעַת ילדות	תֵּשְׁעָה זוגות אופניים
עשירית	עשירי	עָשָׂר	עֲשָׂרָה
האחת-עשרה	האחד עשר	אַחַת עֲשָׂרָה	אֶחָד עָשָׂר
השתים עשרה	השנים עשר	שְׁתַּיִם עֲשָׂרָה	שְׁנַיִם עָשָׂר
השלוש עשרה	השלושה עשר	שְׁלוֹשׁ עֲשָׂרָה	שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר
השמונה-עשרה	השמונה עשר	שְׁמוֹנָה-עֲשָׂרָה	שְׁמוֹנָה-עָשָׂר

והמספרים עצמם, זכר או נקבה?

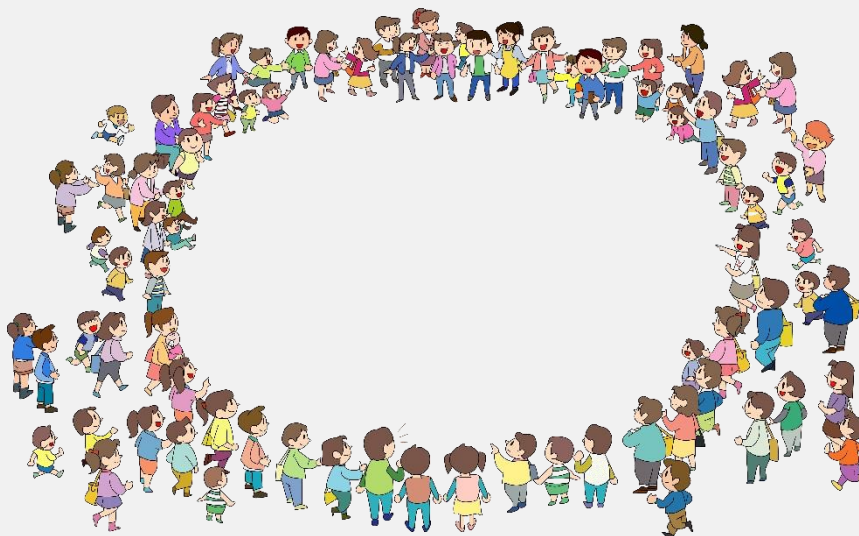
<u>מיליונים</u>	<u>אלפים</u>	<u>מאות</u>	<u>עשרות</u>	<u>אחדות</u>
לשון זכר	לשון זכר	לשון נקבה	גם לזכר וגם לנקבה:	עפ"י העצם הנספר:
שלושה מיליון, חמישה מיליון, תשעה מיליון.	שלושת אלפים, חמשת אלפים, תשעת אלפים.	שלוש מאות ארבע מאות שש מאות	עשרים בנים עשרים בנות תשעים ספרים	ספר אחד שלוש תמונות תשעה נרות

רק ספרת האחדות של מספר, מותאמת למין העצם אליו מתלווה המספר:
המספר 8,463,534 במילים:

שְמוֹנֶה מִילִיוֹנִים, אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁשִׁים וְשְׁלוֹשָׁה אֲלָף, חֲמֵשׁ מֵאוֹת שְׁלוֹשִׁים וְאַרְבַּעַיִלְדִים.
שְמוֹנֶה מִילִיוֹנִים, אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁשִׁים וְשְׁלוֹשָׁה אֲלָף, חֲמֵשׁ מֵאוֹת שְׁלוֹשִׁים וְאַרְבַּעַיִלְדוֹת.

זכר ונקבה ברא אותם

לספירת שמות בזכר ובנקבה, יחדיו, יש להשתמש במספר בזכר:
בכיתה, תשע תלמידות ותלמיד אחד, סה"כ עשרה תלמידים.

סה"כ תשעים ושנים בני אדם במעגל
נכון או לא?

תאריכון

7

תאריכים בחודש - סופרים בזכר : **תשעה במאי**
לא תשיעי במאי **ולא** תשעה למאי.

עשרים ואחד ביוני

ולא עשרים ואחד ליוני

ארבעה בינואר

לא ארבעה לינואר

ולא רביעי בינואר.

זכרו: תשעה באב, עשרה בטבת ואחד במאי.

אחרי מילת ההכפלה "פי", יבוא מספר **זכר**: פי שמונה, פי אחד עשר, פי שנים.
ואילו המילה **פעם** נחשבת **כנקבה** ולכן נאמר: פעם אחת, שתי פעמים/פעמיים,
שלוש פעמים, שמונה פעמים.

8

לציון גיל משתמשים במספר נקבה. מדובר בשנים: אני בת שש (שנים)
אחי בן שלוש עשרה, אחותי בת עשרים וחמש.

9

איך נדע אם חפץ מסוים הוא זכר או נקבה?
מוסיפים תואר לשם העצם,
גדול – גדולה, ארוך – ארוכה, כחול – כחולה.

10

למשל אם שם העצם הוא כיסא, תשאל את עצמך אם כיסא הוא גדול?
או כיסא גדולה?
התשובה הנכונה היא כמובן כיסא גדול, ומזה אפשר להסיק שכיסא הוא זכר, כי הוא
גדול, ולא גדולה.

דלת – חזק או חזקה?
עין – כחול או כחולה?
שולחן – גדול או גדולה?

תרגלו עצמכם על פי הכללים שלמדתם עד כה

רשמו במילים:

5 כפול 7 = 35

*מאטו סאמאקא = אאמא קאמא מאמא: לזאזא מאמא

= אני נוסע באוטובוס בקו 5

*מאטא ולמא אסא אזא

לחברי 10 גולות ולאחיו 5 גולות. כמה גולות יש להם בסה"כ? =

*מאקא למאמא מאמא כ"מסמא מאמא מאמא לזאזא למא

= אחי חסך 98 ₪ ו-25 אגורות

*מאמאמא מאמא סאמאמא ₪ מאמאמא סאמאמא

= יום הולדתו ה-10 חל ב-26 במאי

*זאמאמא סאמאמא קמא סאמאמאמאמאמאמאמא סא

= גבוה ממך פי 2

*סאמאמא

רשום במילים: 55555 ₪

*מאמאמא סאמאמאמאמאמאמאמאמאמאמאמאמאמאמאמאמא